

**NORMATIVA REGULADORA DELS TREBALLS FINALS DE GRAU
DE LA FACULTAT D'ECONOMIA I EMPRESA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA**

Aprovada per la Comissió Acadèmica de la Facultat d'Economia i Empresa, en data 23 de febrer de 2024

Aprovada per la Comissió Acadèmica de Consell de Govern de la UB, en data 26 de juny de 2024

PREÀMBUL

El Reial decret 822/2021, de 28 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat, indica que els ensenyaments oficials de grau tenen com a finalitat que l'alumnat obtingui una formació bàsica i generalista en les diverses disciplines del saber científic, tecnològic, humanístic i artístic, i que els prepara per desenvolupar activitats de caràcter professional i en garanteix la formació integral com a ciutadans.

En l'article 14.2 s'assenyala que el treball final de grau ha de formar part del pla d'estudis del títol, mentre que en l'article 14.6 es fa referència al caràcter obligatori del treball final de grau (TFG), la superació del qual és imprescindible per a l'obtenció del títol oficial i l'objectiu essencial del qual és que l'estudiant demostrï el domini i l'aplicació dels coneixements, competències i habilitats definitoris del títol universitari oficial de grau. També es determina que el TFG ha de tenir un mínim de sis crèdits ECTS i un màxim del 10 % dels crèdits totals del títol, que s'ha de desenvolupar en la fase final del pla d'estudis i que s'ha de defensar en un acte públic, d'acord amb la normativa establerta pel centre o la universitat.

Com a conseqüència, aquest document recull la normativa que regula els TFG de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, la qual deriva de la normativa general i marc de la Universitat de Barcelona sobre els TFG, aprovada per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern (CACG) el 19 de gener de 2024 i pel Consell de Govern de la UB el 28 de febrer de 2024.

Article 1. Objecte

1.1. Aquesta normativa regula la definició, realització, matrícula, defensa i qualificació dels treballs finals de grau (TFG) que s'estableixin en els plans d'estudis dels graus impartits a la Facultat d'Economia i Empresa (d'ara en endavant, la Facultat) de la Universitat de Barcelona (UB), amb la finalitat de garantir la qualitat en totes les fases de l'elaboració i l'avaluació dels TFG.

1.2. En el cas del grau en Estadística, en tractar-se d'un grau interuniversitari, el TFG es regeix pel Marc normatiu per a la realització de treballs de fi de grau del grau interuniversitari d'Estadística UB-UPC (aprovat pel Consell de Govern del grau en Estadística el dia 1 de juliol de 2013; el punt 11.3 esmenat pel mateix òrgan el dia 17 de gener de 2017). En el cas dels estudiants que fan la doble titulació de grau en Economia i Estadística, el TFG es regeix per les Normes reguladores del treball final de grau per a la doble titulació de grau d'Economia i Estadística (aprovades en data 8 de març de 2016 per la Subcomissió Permanent de la Comissió Acadèmica de la Facultat d'Economia i Empresa).

Article 2. Definició i àmbit d'aplicació

2.1. El TFG és una matèria obligatòria que l'estudiant ha de cursar al final de la trajectòria acadèmica, en la qual s'avalua globalment si ha integrat els coneixements apresos durant la titulació, i si ha assolit les competències generals i específiques per al desenvolupament de la professió. Així doncs, l'estudiant hi ha d'aplicar gran part de la formació adquirida durant el grau; es propicia el caràcter multidisciplinari i l'aproximació metodològica a la resolució de problemes complexos, i es potencia el treball de forma ordenada i la qualitat dels documents generats.

2.2. Ha de ser un treball original, autònom i individual que permeti a l'estudiant mostrar que ha adquirit de manera íntegra el domini i l'aplicació dels coneixements, competències i habilitats definitoris del títol de grau cursat, tal com estableix l'RD 822/2021.

2.3. El contingut d'aquesta normativa es completa amb la resta de normatives i procediments establerts a la UB i a la Facultat d'Economia i Empresa que estan en vigor i que fan referència, entre altres qüestions, al sistema d'avaluació, el reconeixement i transferència de crèdits, les pràctiques acadèmiques externes i la mobilitat dels estudiants.

Article 3. Característiques del TFG

3.1. El TFG comporta la realització, per part de l'estudiant i de forma individual, d'un projecte, un estudi, una memòria o un treball en què s'assoleixin els resultats d'aprenentatge (coneixements, habilitats i competències) establerts en la memòria de verificació de la titulació.

3.2. Si l'estudiant segueix un itinerari o bé un mínor, és recomanable que el TFG desenvolupi les competències específiques de l'itinerari d'especialització.

3.3. El TFG es duu a terme individualment. Extraordinàriament, i quan la dificultat, la complexitat o la interdisciplinarietat del treball ho justifiquin, es pot fer en grup. En aquests casos, cal que la tutora o tutor elabori un breu informe justificatiu de la necessitat de fer el treball en grup, així com l'autorització de la coordinació del TFG i de la Comissió de TFG del centre (delegada de la Comissió Acadèmica de la Facultat).

3.4. Si l'estudiant segueix una doble titulació de grau, el TFG ha d'incloure els resultats d'aprenentatge dels dos graus. En aquest cas, tot i que l'estudiant ha de matricular-se dels dos TFG, en pot fer només un, de caràcter interdisciplinari, la qualificació del qual es trasllada als dos expedients de grau. Si les dues assignatures de TFG no tenen el mateix nombre de crèdits, cal fer el TFG d'acord amb l'oferta de l'ensenyament que tingui el TFG amb més crèdits.

3.5. El TFG es pot desenvolupar en altres institucions, organismes o empreses aliens a la UB. Per fer-ho, cal la signatura d'un conveni específic de col·laboració per dur-hi a terme el treball.

3.6. El TFG es pot desenvolupar en serveis o facultats de la UB. Per fer-ho, cal la signatura d'un acord intern per dur-hi a terme el treball.

3.7. El TFG pot estar associat a la realització de pràctiques externes curriculars prèvies o simultànies. En aquest cas, cal que l'estudiant es matriculi i cursi l'assignatura de pràctiques corresponent i que es formalitzi el conveni de pràctiques externes i el projecte formatiu.

3.8. El TFG no pot ser objecte de reconeixement, tret que s'hagi desenvolupat en una altra universitat en el marc d'un programa de mobilitat acadèmica dins de la mateixa titulació.

3.9. El TFG s'ha d'ajustar a algun dels tipus següents:

- Cas pràctic.
- Pla d'empresa.
- Estudi d'aprofundiment i/o síntesi a partir de la recerca de fonts bibliogràfiques (estat de la qüestió, revisió, síntesi, desenvolupament teòric i conceptual).
- Simulació.
- Treball de recerca.
- Altres treballs i activitats, similars i comparables en l'àmbit de les ciències socials i de l'àrea dels ensenyaments implicats.

3.10. El procediment, requisits i criteris d'avaluació del TFG han d'estar en consonància amb els crèdits obligatoris del TFG que s'estableixen en el pla d'estudis dels ensenyaments.

3.11. Les activitats formatives del TFG corresponen fonamentalment al treball autònom de l'estudiant. És un treball que li permet mostrar de forma integrada els continguts formatius, i les habilitats i les competències adquirides associades al títol de grau.

Article 4. Propietat intel·lectual

4.1. Els drets de propietat intel·lectual o de propietat industrial del TFG es regulen en els termes i condicions previstos en la legislació vigent. Tanmateix, hi ha la possibilitat de demanar un document de confidencialitat.

Article 5. Organització del TFG

5.1. La Comissió Acadèmica de la Facultat, juntament amb els consells d'estudis de cada grau, és la responsable de vetllar per l'organització i pel compliment d'aquesta normativa.

5.2. La Comissió Acadèmica de la Facultat pot nomenar un coordinador o coordinadora de TFG per a cada ensenyament o bé un coordinador o coordinadora per a tota la Facultat. En el cas del grau en Estadística, en tractar-se d'un grau interuniversitari, es compta amb un coordinador o coordinadora de TFG de la Facultat.

5.3. La Comissió Acadèmica de la Facultat delega les funcions executives que li són pròpies relacionades amb el TFG a una comissió específica, la Comissió de TFG de la Facultat, formada pels vicedegans de l'àrea acadèmica, els caps d'estudis dels graus, els coordinadors del TFG i el cap o la cap de la Secretaria d'Estudants i Docència.

5.4. Són funcions de la Comissió de TFG de la Facultat:

- a) Aprovar les propostes d'encàrrecs docents de tutorització de TFG als departaments.
- b) Aprovar el procediment d'assignació de treballs als estudiants.
- c) Determinar els idiomes en què es pot presentar i defensar el TFG.
- d) Aprovar els períodes d'avaluació i qualificació del TFG.
- e) Nomenar els tribunals avaluadors de la defensa pública, així com coordinar la presentació i defensa dels TFG.
- f) Nominar el tribunal que resol les reclamacions contra les qualificacions del TFG.
- g) Resoldre les incidències que es puguin produir en la presentació i defensa dels TFG.
- h) Fixar i determinar els criteris generals que han d'incloure els plans docents dels TFG en cadascun dels graus i que es desenvolupen en aquesta normativa.
- i) Donar el vistiplau, després de l'aprovació del consell d'estudis, al pla docent de l'assignatura per a cada grau.
- j) Aprovar les propostes temàtiques de TFG.
- k) Elaborar i aprovar els documents normalitzats i les rúbriques d'avaluació que han de fer els tutors dels TFG per a cadascun dels estudiants tutoritzats.

5.5. La Comissió de TFG pot delegar en la coordinadora o coordinador de TFG aquelles funcions que es requereixin per a un millor funcionament i agilitat de les seves tasques.

5.6. La Comissió de TFG de la Facultat s'ha de reunir quan escaigui segons les necessitats que sorgeixin de la gestió; però, com a mínim, ho ha de fer dues vegades per curs acadèmic.

5.7. Són funcions dels coordinadors del TFG o dels caps d'estudis, si no s'ha nomenat cap coordinadora o coordinador:

- a) Elaborar el pla docent de l'assignatura Treball Final de Grau.
- b) Recollir, revisar i acceptar les propostes i línies temàtiques de TFG que han proposat els departaments i fer-les públiques en el calendari establert.
- c) Organitzar el procés de preinscripció dels estudiants.
- d) Fer públiques les assignacions dels estudiants als grups de TFG.
- e) Aprovar, si escau, les peticions de TFG ad hoc.
- f) Autoritzar l'assignació definitiva dels estudiants a les línies temàtiques de TFG a partir dels criteris i procediments que s'estableixen en aquesta normativa.
- g) Autoritzar i coordinar la presentació de TFG dels diferents semestres.
- h) Proposar els tribunals de defensa pública de TFG.
- i) Introduir i signar l'acta de les qualificacions de TFG de l'ensenyament.
- j) Coordinar els TFG dels estudiants que segueixen les dobles titulacions de grau.
- k) Resoldre les incidències ordinàries que es puguin produir en tot el procés dels TFG i, si escau, traslladar les incidències a la Comissió de TFG perquè les resolgui.
- l) Executar, en allò que li pertorqui, els acords de la Comissió Acadèmica de la Facultat i de la Comissió de TFG de la Facultat respecte dels TFG.
- m) Informar la Comissió de TFG del desenvolupament de les seves funcions i de les tasques realitzades.
- n) Totes aquelles altres funcions que li siguin delegades per la Comissió de TFG de la Facultat i la Comissió Acadèmica de la Facultat.

5.8. L'organització acadèmica del TFG s'ha d'equiparar a la d'una assignatura, i s'organitzen tants grups d'estudiants com estableixin les directrius academicodocents de la UB, per norma general. Cada grup d'estudiants té assignat un tema i una tutora o tutor.

5.9. El TFG de cadascun dels ensenyaments ha de disposar d'un pla docent únic (seguint les normes reguladores dels plans docents de la UB). Cadascun dels grups pot desenvolupar un programa de TFG propi que concreti i desenvolupi el pla docent.

Article 6. Tutorització del TFG

6.1. Poden ser tutors dels TFG docents que pertanyen als departaments que tenen assignada docència en algun dels graus o màsters universitaris de la Facultat. Els consells d'estudis han de formular l'encàrrec docent dels TFG als departaments. Els tutors han de ser nomenats pel consell d'estudis a proposta dels departaments.

6.2. El TFG es desenvolupa amb l'orientació d'una tutora o tutor, que ha d'actuar dinamitzant i facilitant el procés d'aprenentatge. Les funcions d'aquest professorat tutor són:

- a) Delimitar el tema i els objectius del TFG a partir de la línia temàtica en què s'ha matriculat l'estudiant.
- b) Si escau, proposar el canvi de grup de TFG de l'estudiant.
- c) Orientar el treball de l'estudiant.
- d) Fer el seguiment del treball de l'estudiant al llarg del semestre de realització del TFG, a partir de les sessions

col·lectives o individuals de tutoria.

- e) Emplenar els informes de seguiment normalitzats que donen compte de la feina de l'estudiant.
- f) Autoritzar la presentació i defensa del TFG.
- g) Participar en la qualificació del TFG i en el tribunal de defensa establert per a cadascun dels seus alumnes.

6.3. El professorat tutor ha d'orientar l'estudiant en relació amb els aspectes següents:

- a) Delimitació del tema.
- b) Plantejament d'objectius.
- c) Establiment del calendari de realització del TFG.
- d) Orientacions documentals i metodològiques.
- e) Seguiment del desenvolupament del treball.
- f) Obtenció de conclusions.
- g) Pautes per a l'elaboració de l'informe, la defensa i la presentació pública.

6.4. El reconeixement de l'activitat acadèmica del professorat tutor dels TFG s'ha d'ajustar al que s'estableix en el document sobre les directrius per a l'organització acadèmicodocent de la UB.

Article 7. Matricula del TFG

7.1. L'estudiant ha de matricular-se del TFG en la fase final del pla d'estudis; és a dir, per poder-se matricular de l'assignatura de TFG ha d'haver-se matriculat de tots els crèdits pendents per finalitzar el grau.

7.2. L'estudiant es pot matricular del TFG en el primer semestre o bé en el segon semestre del curs acadèmic.

Article 8. Proposta de línies temàtiques i de grups del TFG

8.1. La Facultat d'Economia i Empresa ofereix opcions de línies temàtiques (en grups d'estudiants) per facilitar l'assignació del professorat tutor. En aquest sentit, tenint en compte la previsió del nombre d'estudiants que han de fer el TFG, la Comissió de TFG de la Facultat sol·licita a cada departament implicat en la docència dels graus un nombre determinat de línies temàtiques. Cada línia temàtica equival a un grup de TFG.

8.2. La petició de línies temàtiques a cada departament es fa d'acord amb la previsió d'estudiants matriculats i el percentatge d'assignatures impartides pel departament en el grau.

8.3. La llista de línies temàtiques proposades pels departaments ha de ser aprovada per la Comissió de TFG de la Facultat.

8.4. Cada línia temàtica té un nombre determinat d'estudiants assignats i una professora tutora o professor tutor.

8.5. L'estudiant pot escollir lliurement una temàtica que no s'hagi proposat en la llista general i un tutor o tutora específic. En aquest cas, ha de presentar un projecte de TFG ad hoc (on ha de constar el títol, els objectius i el pla de treball) signat tant per l'estudiant, com per la professora tutora o professor tutor que es proposa i la direcció del departament al qual pertany aquest docent; a continuació, l'estudiant ha de remetre l'informe a la coordinadora o coordinador de TFG. En finalitzar el procés d'assignació del TFG, s'informa els departaments de la resolució d'aquest procés en relació amb el seu professorat (tant per a les línies temàtiques com per als TFG ad hoc).

Article 9. Assignació de projectes de TFG als estudiants

9.1. Abans de la matriculació, es publica en el web de la Facultat d'Economia i Empresa la llista de línies temàtiques de TFG amb el nom del professorat tutor i l'idioma en què es pot redactar i defensar el TFG.

9.2. En el moment de la matriculació, l'estudiant tria línia temàtica, segons la disponibilitat. L'ordre de prioritat en la matriculació del TFG, i l'elecció de tutora o tutor i de la línia temàtica consegüent, depèn de la nota mitjana de l'expedient acadèmic en el moment de fer la matrícula, com en la resta d'assignatures.

Article 10. TFG de les dobles titulacions de grau

10.1. L'estudiant ha de fer un TFG de caràcter interdisciplinari, tutoritzat i avaluat pels dos graus. Per als estudiants de doble titulació de grau s'organitzen grups específics.

10.2. Aquests grups poden tenir un o dos tutors (un per cada ensenyament), segons decideixin els consells d'estudis dels graus implicats.

Article 11. Avaluació del TFG

11.1. Seguint el calendari d'avaluació i qualificació aprovat per la Comissió Acadèmica de la Facultat, els TFG tenen dos períodes de presentació i avaluació, corresponents al primer i segon semestre del curs acadèmic.

11.2. L'avaluació dels TFG és continuada, la qual cosa exclou la via de l'avaluació única. Per les característiques dels TFG no hi ha reavaluació, tot i que es poden preveure dos períodes de finalització d'avaluació i defensa dels treballs.

11.3. El període ordinari de presentació és al mes de febrer, per a l'alumnat matriculat en el primer semestre, i al mes de juny, per a l'alumnat matriculat en el segon semestre.

11.4. El període extraordinari de presentació és al mes de juny, per a l'alumnat matriculat en el primer semestre, i al mes de setembre, per a l'alumnat matriculat en el segon semestre.

11.5. L'estudiant pot escollir el període extraordinari per lliurar el treball, sempre que hagi fet el seguiment de l'avaluació continuada al llarg del semestre en què s'ha matriculat del TFG. Per altra banda, el professorat tutor pot autoritzar el lliurament final en el període extraordinari en funció de l'estat del treball o d'altres factors, qüestió que la coordinadora o coordinador de TFG ha d'aprovar. En aquest cas, l'estudiant ha d'emplenar un formulari que cal remetre al coordinador o coordinadora de TFG degudament signat per l'estudiant i pel professorat tutor, perquè en doni l'aprovació i faci els tràmits administratius adients.

11.6. Seguint el Pla de llengües de la Universitat de Barcelona, l'estudiant pot elaborar i defensar el TFG en una tercera llengua (excepte en les titulacions de grau en Empresa Internacional i en els grups del programa EUS, en què ha de ser en anglès obligatòriament). En aquest cas, cal l'autorització de la coordinadora o coordinador de TFG i del professorat tutor. Quan la memòria escrita es faci en una llengua diferent del català, cal incloure-hi el títol, el resum del contingut i les paraules clau redactats en la llengua del TFG i en català.

11.7. El TFG ha de quedar recollit en un document que serveix com a evidència principal per a l'avaluació de l'assignatura. La Comissió de TFG estableix les normes d'estil, l'extensió i l'estructura del TFG.

11.8. Per a l'avaluació del TFG cal, com a mínim, la presentació d'una memòria escrita, que ha d'incloure un resum del contingut i les paraules clau.

11.9. La memòria també ha d'incloure un apartat que contingui la identificació i reflexió sobre la contribució del TFG a la consecució d'alguns dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS), incloent-hi necessàriament l'ODS 5. Igualtat de gènere.

11.10. La defensa del TFG es fa en un acte públic. En cas que el TFG s'hagi desenvolupat en el marc de convenis

que incloguin clàusules de confidencialitat amb empreses o en casos de possibilitat de generació de patents que recaiguin sobre el contingut del TFG, la Comissió de TFG de la Facultat pot autoritzar-ne la defensa a porta tancada.

11.11. Per a la defensa del TFG, l'estudiant ha de tenir l'autorització del professorat tutor. En cas de no tenir-la, tret de casos excepcionals i motivats degudament, el TFG no es pot avaluar i en la qualificació hi consta «no presentat».

11.12. En casos excepcionals i motivats degudament, la Comissió de TFG pot autoritzar la defensa d'un TFG sense l'autorització del professorat tutor.

11.13. La Comissió de TFG fixa els terminis i el lloc on l'estudiant ha de lliurar els treballs i documents pertinents.

11.14. La Comissió de TFG fixa els diferents tribunals d'avaluació, formats, com a mínim, per dos docents (la tutora o tutor i un altre docent pertanyent a algun dels departaments de la Facultat), que han d'avaluar i qualificar els TFG. La qualificació final s'estableix en la proporció que estableixi el pla docent corresponent.

11.15. L'avaluació del TFG és continuada i la qualificació final ha de tenir en compte tres aspectes complementaris: el procés d'elaboració del treball, el document final i la defensa pública del treball.

11.16. El pla docent de Treball Final de Grau ha d'especificar els criteris generals d'avaluació de l'assignatura, així com la ponderació de les diferents evidències que constitueixen el TFG, d'acord amb la normativa vigent.

11.17. Els criteris formals de presentació escrita —notes i citacions, bibliografia i altres convencions— s'han de cenyir al que estableix la UB.

Article 12. Qualificació del TFG

12.1. El procediment i la responsabilitat de la publicació de les qualificacions i la seva revisió, si escau, així com la responsabilitat de la signatura de les actes corresponents és de la coordinadora o coordinador de TFG.

12.2. Els períodes de qualificació dels TFG són els establerts per a la resta d'assignatures del títol de grau.

12.3. Els tribunals avaluadors poden proposar la qualificació de matrícula d'honor als TFG quan ho considerin oportú, però ateses les limitacions en la quantitat de matrícules d'honor que es poden concedir, la concessió definitiva correspon a la coordinadora o coordinador de TFG.

Article 13. Pla docent del TFG

13.1. L'assignatura Treball Final de Grau de cadascun dels ensenyaments de grau ha de tenir el seu pla docent, que concreta i detalla el que s'estableix en aquesta normativa.

13.2. Cada tutora o tutor de TFG d'un grup d'estudiants pot elaborar un programa propi de la línia temàtica, sempre que s'ajusti al pla docent corresponent i a les directrius de TFG de la Facultat.

Article 14. Còpia, plagi i procediments fraudulents

14.1. La còpia o el plagi, total o parcial, en el TFG, així com la utilització o la cooperació en procediments fraudulents per dur a terme aquesta activitat, comporta la qualificació de 0 en la qualificació final de l'assignatura, ja que desvirtua l'autoria de l'exercici.

14.2. En els casos de còpia, plagi i procediments fraudulents, el professorat ho ha de comunicar a la coordinadora o coordinador de TFG, que al seu torn ho comunica al deganat per incorporar aquest fet al registre d'incidències.

14.3. Una conducta impròpia de còpia, plagi i procediments fraudulents pot donar lloc a la sol·licitud d'obertura d'un expedient disciplinari a l'estudiant.

Article 15. Arxiu o dipòsit del TFG

15.1. L'estudiant ha de lliurar una còpia electrònica del treball al seu tutor o tutora (si així ho requereix) i una altra al Campus Virtual.

15.2. Els drets de propietat intel·lectual dels TFG corresponen a l'estudiant. Els drets d'explotació poden ser compartits amb els tutors i les entitats públiques o privades a les quals pertanyin, en els termes i condicions previstos a les normatives de la UB i la legislació vigent aplicable.

15.3. Els TFG que obtinguin una qualificació mínima de 9 (sobre la puntuació màxima de 10) s'incorporen al repositori institucional de la UB, prèvia autorització escrita de l'estudiant, i són de lliure consulta per a usos docents, de recerca o d'estudi personal, excepte en els casos en què l'autor o autora manifesti explícitament el caràcter confidencial del TFG. En qualsevol ús que es pugui fer dels TFG, sempre s'hi ha de fer constar l'autoria, la naturalesa del treball i la vinculació a la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona.

Disposició final primera

Aquesta normativa entra en vigor l'endemà de la seva aprovació per part de la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de la Universitat de Barcelona, i és d'aplicació a partir del curs 2024-2025.